

Financijski praktikum * kratki test: 31.3.2014., grupa A

Ime i prezime

Broj bodova

Zadatak 1. U Black-Scholes-Mertonovom modelu rizična imovina slijedi s.d.j.

$$dS_t = \alpha S_t dt + \sigma S_t dB_t$$

uz poznatu početnu vrijednost S_0 , a nerizičnoj imovini se cijena mijenja po formuli $t \mapsto e^{rt}$, $\alpha, r, \sigma > 0$. Cijena evropske call opcije u $t = 0$ na ovu dionicu s cijenom izvršenja $K > 0$ i datumom dospijeca $T > 0$ **ne** ovisi o jednom (ili više) parametara (zaokružite ga/ih)

$$S_0, \alpha, \sigma, r, K, T.$$

Zadatak 2. Pretpostavite da cijenu dionice opisuje proces (S_t) u diskretnom vremenu za koji vrijedi $S_0 = s_0 \in \mathbb{R}$ i $S_t = (1 + X_t)S_{t-1}$, $t \in \mathbb{N}$ za neki njd niz $(X_t)_{t \in \mathbb{N}}$ takav da za neke konstante $a < b$ i $p \in (0, 1)$ vrijedi

$$X_t \sim \begin{pmatrix} a & b \\ 1-p & p \end{pmatrix}.$$

Neka je efektivna kamatna stopa na tržištu fiksna i iznosi $r \in (a, b)$. Tada cijena evropske call opcije u $t = 0$ na ovu dionicu s cijenom izvršenja $K > 0$ i datumom dospijeca $T > 0$ **ne** ovisi o jednom (ili više) parametara (zaokružite ga/ih)

$$a, b, p, r, K, T.$$

Zadatak 3. i) Koje od sljedećih nenegativnih slučajnih varijabli imaju konačno očekivanje (zaokružite ih)

- a) $X \sim$ Pareto s parametrima $\kappa = 3, \alpha = 0.1$, (uputa $\bar{F}_X(u) = \kappa^\alpha / (\kappa + u)^\alpha, u > 0$),
- b) $X \sim$ Weibullova s parametrima $c = 1, \tau = 2$ (uputa $\bar{F}_X(x) = e^{-cx^\tau}, x > 0$)
- c) $X = e^Y$ gdje je $Y \sim$ eksponencijalna s parametrom $\lambda = 2$,
- d) $X = e^Y$ gdje je $Y \sim$ eksponencijalna s parametrom $\lambda = 1/2$,
- e) $X = Y^{10}$ gdje je $Y \sim$ eksponencijalna s parametrom $\lambda = 1$

ii) Odredite onu koja ima najlakši gornji rep _____.

Zadatak 4. Neka su $X_t, t = 1, \dots, 10$ njd i Pareto distribuirane s parametrima $\kappa = 2, \alpha = 2$. Ako je $S_{10} = X_1 + \dots + X_{10}$, odredite

$$\lim_{x \rightarrow \infty} \frac{P(S_{10} > x)}{\left(\frac{\kappa}{\kappa+x}\right)^\alpha} = \underline{\hspace{2cm}}.$$

Zadatak 5. i) Ako je $U \sim \text{Unif}(0, 1)$, odredite

$$\text{Var}(-2 \log(U) + 2) = \underline{\hspace{2cm}}.$$

ii) Funkcija očekivanog viška je konstantna za _____ razdiobu.

Zadatak 6. Za slučajnu varijablu X s binomnom razdiobom s parametrima $n = 2, p = 1/2$ odredite kvantil

$$F^{\leftarrow}(1/3) = \underline{\hspace{2cm}}.$$

Financijski praktikum * kratki test: 9.6.2014., grupa A

Ime i prezime

Broj bodova

Zadatak 1. U Black-Scholes-Mertonovom modelu rizična imovina slijedi s.d.j.

$$dS_t = \alpha S_t dt + \sigma S_t dB_t$$

uz poznatu početnu vrijednost S_0 , a nerizičnoj imovini se cijena mijenja po formuli $t \mapsto e^{rt}$, $\alpha, r, \sigma > 0$. Cijena evropske call opcije u $t = 0$ na ovu dionicu s cijenom izvršenja $K > 0$ i datumom dospijeca $T > 0$ ne ovisi o jednom (ili više) parametara (zaokružite ga/ih)

$$S_0, \alpha, \sigma, r, K, T.$$

Zadatak 2. Neka je B_t , $t \in [0, 1]$, standardno Brownovo gibanje na segmentu $[0, 1]$, te neka je

$$W_t = aB_{t/100}, \quad t \in [0, 100],$$

odredite bar jedan realan broj a za koji je $(W_t)_t$ standardno Brownovo gibanje na segmentu $[0, 100]$:

_____.

Zadatak 3. Ako je B_t , $t \geq 0$, Brownovo gibanje, $\{\mathcal{F}_t\}$ pridružena filtracija, a $C_0 \sim N(0, 4)$ slučajna varijabla koja je $\mathcal{F}_0$ izmjeriva, odredite

$$E \left(\int_0^t C_0 dB_s \right)^2 = \text{_____}.$$

Zadatak 4. Ako je B_t , $t \geq 0$, Brownovo gibanje, a $\{\mathcal{F}_t\}$ pridružena filtracija, za proizvoljan $\kappa > 0$ i $X_t = \exp(-\kappa B_t + 0.5\kappa^2 t)$ i $0 < s < t$ odredite

$$E(X_t/X_s | \mathcal{F}_s) = \text{_____}$$

Prisjetite se da se gustoće razdioba u eksponencijalnoj familiji razdioba mogu zapisati u obliku

$$f(y; \theta, \phi) = \exp \left(\frac{y\theta - b(\theta)}{a(\phi)} + c(y, \phi) \right) \quad y \in \text{supp} f.$$

Zadatak 5. Neka je $n \geq 2$ fiksni prirodan broj, Z binomna slučajna varijabla s parametrima n i $p \in (0, 1)$, pokazuje se da razdioba slučajne varijable $Z' = Z/n$ pripada razdiobama u eksponencijalnoj familiji. Odredite joj prirodnu (kanonsku) funkciju veze $g(\mu) = \text{_____}$.

Zadatak 6. Pretpostavite da logističkom regresijom opisujete ovisnost varijable uspjeha na ispitu ($Y = 0$ neuspjeh, 1 uspjeh), o spolu kandidata ($X = 0$ muški, 1 ženski spol). Pretpostavite da vjerojatnost uspjeha p_i kandidata i ovisi logističkom regresijom o afinoj funkciji $\alpha + \beta X_i$ varijable spola.

Odredite skup $A \times B \subseteq \mathbb{R}^2$ tako da je za $(\alpha, \beta) \in A \times B$ vjerojatnost uspjeha strogo veća za ženske kandidate.

Odgovor: _____

Nije dopušteno korištenje nikakvih pomagala osim pribora za pisanje i brisanje. Rezultati i termini uvida u zadaće će biti objavljeni na web-stranici nastavnika unutar tjedan dana.